C/2024/4061

12.7.2024

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse

Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om forsvar af demokratiet

(COM(2023) 630 final)

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1024/2012 og (EU) 2018/1724 for så vidt angår visse krav fastlagt i direktiv (EU) XXXX/XXXX

(COM(2023) 636 final)

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om harmoniserede krav i det indre marked vedrørende gennemsigtighed i interessevaretagelse, som udføres på vegne af tredjelande, og om ændring af direktiv (EU) 2019/1937

(COM(2023) 637 final)

(C/2024/4061)

Ordfører: **Christian MOOS**

Medordfører: **José Antonio MORENO DÍAZ**

Anmodning om udtalelse	Europa-Parlamentet, 25.1.2024 Rådet for den Europæiske Union, 24.1.2024
Retsgrundlag	Artikel 114 og 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
Kompetence	Sektionen for Beskæftigelse, Sociale Spørgsmål og Unionsborgerskab
Vedtaget i sektionen	12.4.2024
Vedtaget på plenarforsamlingen	24.4.2024
Plenarforsamling nr.	587
Resultat af afstemningen (for/imod/hverken for eller imod)	206/1/7

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1. Det liberale demokrati i Europa er under angreb, både fra lande uden for Den Europæiske Union (EU) og internt. Der er gjort betydelige fremskridt i de seneste år for at gøre det europæiske demokrati modstandsdygtigt over for disse trusler, men der skal gøres meget mere for at beskytte EU, vores demokrati og mere specifikt det kommende valg til Europa-Parlamentet ([1]).

1.2. Det organiserede civilsamfund, borgerne og arbejdsmarkedets parter spiller en afgørende rolle med at beskytte og sikre det europæiske demokrati. Anbefalingen i denne udtalelse er derfor, at disse parters deltagelse i politik på europæisk og nationalt plan skal styrkes yderligere med mere vidtgående tiltag end Kommissionens forslag.

1.3. Netop derfor er det beklageligt, at pakken om forsvar af demokratiet er blevet foreslået alt for sent til at sikre en korrekt gennemførelse inden valget til Europa-Parlamentet i 2024, og at den ikke tager højde for EØSU's forslag vedrørende handlingsplanen for europæisk demokrati ([2]).

([1]) Når EØSU omtaler »demokrati«, er der altid tale om »liberalt demokrati«.
([2]) EUT C 341 af 24.8.2021, s. 56.

1.4. Udenlandsk indblanding i EU's demokratiske processer er en reel trussel mod det europæiske demokrati og skal begrænses. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) støtter derfor fuldt ud målene i forslaget til direktiv, men er stærkt uenig i de foreslåede midler. For at undgå markedsfordrejninger og lovgivningsmæssig fragmentering efterlyser udvalget en omfattende tilgang på EU-plan, der ikke medfører yderligere omkostninger eller risici og heller ikke stigmatiserer udbydere af interesserepræsentationstjenester, indskrænker civilsamfundets råderum i EU, reducerer anvendelsesområdet for eksisterende åbenhedsregistre på nationalt plan eller undergraver EU's troværdighed som international aktør.

1.5. En sådan samlet tilgang på EU-plan til at begrænse udenlandsk indblanding i EU's demokratiske processer skal være klar og let anvendelig for alle aktører, der er omfattet af lovgivningen, herunder fysiske personer, små NGO'er og virksomheder. Lovgivningen skal navnlig indeholde en klar definition af de anvendte begreber, især »interessevaretagelsesaktivitet« og klare kriterier for vurdering af, hvilke udenlandske enheder der er omfattet af lovgivningen, omfatte alle underleverandører i EU og lukke eksisterende smuthuller for bestemte finansieringsformer.

1.6. EØSU mener ikke, at der sker tilstrækkelige fremskridt i forhold til at styrke den europæiske dimension ved valg til Europa-Parlamentet og opfordrer derfor til at gøre valgprocessen fuldt ud tilgængelig for alle EU-borgere med handicap og mere inklusiv og modstandsdygtig ved at ensrette valgprocessen i alle medlemsstater. Dette kan ske ved først at vedtage de seneste reformer af den europæiske valglov, investere mere i politisk uddannelse og øge bevidstheden i forbindelse med det næste valg til Europa-Parlamentet samt lette samtlige EU-borgeres politiske deltagelse.

1.7. EØSU opfordrer til at styrke deltagelsesdemokratiet og innovative former for aktivt medborgerskab – som supplerer det repræsentative demokrati – på europæisk og nationalt plan. Sådanne nye muligheder for politisk deltagelse skal være letforståelige og inklusive og må ikke udelukke borgere, navnlig ikke de dårligst stillede grupper, ved at fastsætte unødvendige tærskler. Deres potentielle indvirkning på EU-lovgivningen og deres begrænsninger i forhold til at opnå indflydelse skal desuden være gennemskuelige. De foreslåede overordnede rammer for effektiv deltagelse på nationalt plan og forslaget om at gøre webstedet *Deltag i debatten* til en kvikskranke for inddragelse af borgerne er forslag, der vil medføre fremskridt. Der er imidlertid behov for yderligere skridt, såsom en reform af det europæiske borgerinitiativ (ECI) og en ramme på EU-plan for reel deltagelse.

1.8. Den bedste måde at forsvare demokratiet på er at beskytte de grundlæggende værdier og inddrage dårligt stillede grupper.

2. **Generelle bemærkninger**

2.1. Skjult udenlandsk indblanding er en stigende trussel mod de demokratiske processer i Den Europæiske Union og det liberale demokrati som sådan på grund af geopolitiske spændinger og et stort antal kriser.

2.2. EØSU glæder sig over de fremskridt, der er gjort inden for rammerne af handlingsplanen for europæisk demokrati med at gøre det europæiske demokrati mere modstandsdygtigt, og understreger civilsamfundets centrale rolle med hensyn til at sikre, at demokratierne fungerer og er modstandsdygtige. EØSU bemærker imidlertid, at afgørende forslag i EØSU's udtalelse om handlingsplanen for europæisk demokrati endnu ikke er sat i værk, og opfordrer til, at de gennemføres så hurtigt som muligt.

2.3. EØSU glæder sig over de konkrete tiltag for at øge inddragelsen af borgere og civilsamfundsorganisationer. Udvalget gentager imidlertid sin opfordring til yderligere at udvikle en ramme på EU-plan for debatorienterede formater og en strategi for dialog med det organiserede civilsamfund (der munder ud i en handlingsplan) og til at styrke den sociale dialog ([3]).

2.4. De demokratiske tilbageskridt har også fået fat i EU. Truslen mod de europæiske demokratier kommer ikke kun udefra, men er også udbredt inden for Unionens grænser og kræver en samlet tilgang på EU-plan for at beskytte de europæiske demokratier mod interne og eksterne trusler.

([3]) EUT C, C/2024/2481 af 23.4.2024, pkt. 1.5, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/2481/oj.

2.5. EU har gjort store fremskridt med at forbedre demokratiet på overnationalt plan. Der skal dog hurtigst muligt sættes flere kræfter ind. På konferencen om Europas fremtid blev der rejst en række bekymringer, som skal tages op forud for en eventuel EU-udvidelse.

2.6. Valget til Europa-Parlamentet i 2024 kommer til at sætte det europæiske demokratis modstandsdygtighed på prøve. EØSU opfordrer alle nationale og europæiske aktører til at værne om alle institutioners demokratiske legitimitet og forsvare princippet om, at demokrati og grundlæggende rettigheder udgør et indbyrdes afhængigt grundlag for EU og medlemsstaterne.

3. **Bemærkninger til direktivet om harmoniserede krav til interessevaretagelse, som udføres på vegne af tredjelande**

3.1. EØSU bakker kun til fulde op om lovgivningsforslagets mål om at gøre interessevaretagelsen på vegne af tredjelande i EU gennemsigtig, men ikke om forslaget til direktiv, der skal opnå det. Udvalget efterlyser i stedet en mere overordnet tilgang til at tackle den presserende udfordring med ekstern indblanding.

3.2. I øjeblikket har 15 EU-medlemsstater nationale registre over udbydere af interessevaretagelsestjenester, mens andre medlemsstater arbejder på ny lovgivning. EØSU er derfor bekymret for, at denne manglende ensartethed i reglerne og den foreslåede lovgivning kan skabe nye skævvridninger og medføre yderligere omkostninger for udbydere af interessevaretagelsestjenester.

3.3. EØSU understreger behovet for at bekæmpe korruption for at imødegå ulovlig ekstern indblanding og opfordrer til, at Den Europæiske Anklagemyndighed og Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) styrkes for at forebygge udefrakommende korruption blandt de europæiske beslutningstagere og andre, der er med til at udarbejde beslutninger.

3.4. EØSU er også bekymret for, at direktivforslagets harmoniseringsbestemmelser inden for det nuværende anvendelsesområde kan indskrænke anvendelsesområdet for eksisterende nationale åbenhedsregistre ved at begrænse dem til at omfatte interessevaretagelsestjenester, der udføres på vegne af et tredjeland. De omfatter i øjeblikket alle interessevaretagelsestjenester på det indre marked.

3.5. EØSU er enig i den kritik, som de nationale regeringer i EU og centrale civilsamfundsaktører såsom Civil Society Europe har fremsat om, at lovgivningsforslaget risikerer at stigmatisere tjenesteudbydere, der udfører interessevaretagelse på vegne af tredjelande, hvilket indebærer en risiko for at indskrænke civilsamfundets råderum i EU og underminere EU's troværdighed som en international aktør, der fremmer europæiske værdier.

3.6. EØSU er også dybt bekymret over, at lovgivningsforslaget risikerer at påvirke organisationer negativt og have en afskrækkende virkning på ærlige aktører og deres ret til at søge finansiering som en del af foreningsfriheden.

3.7. EØSU opfordrer derfor Kommissionen til at udarbejde et nyt lovgivningsforslag med en samlet tilgang på EU-plan, der forebygger manglende ensartethed i reglerne og fjerner skævvridninger på det indre marked, men som samtidig hindrer stigmatisering og yderligere omkostninger og risici for udbydere af interessevaretagelsestjenester, herunder virksomheder og NGO'er, der er aktive i forskellige EU-medlemsstater.

3.8. EØSU mener, at lovgivning om fælles gennemsigtigheds- og ansvarlighedsstandarder for interessevaretagelse bør være et supplement til direktivet om bekæmpelse af korruption ([4]). Gennemsigtigheds- og ansvarlighedsstandarder for interessevaretagelse kan være nyttige for bedre at kunne skelne mellem lovlig aktivitet og ulovlig indflydelse og for at kunne afdække interessekonflikter.

3.9. En sådan strategi kunne tjene de mål, der er fastsat i forslaget til direktiv, samtidig med at risikoen for stigmatisering af aktører, der udfører interessevaretagelse på vegne af tredjelande, minimeres. Den kunne imidlertid også give visse tredjelande en undskyldning for at vedtage mere restriktiv lovgivning om udefrakommende indflydelse, hvilket også kunne begrænse civilsamfundets indsats der.

3.10. Definitionen af »interessevaretagelsesaktivitet« er fortsat vag. Selv om visse aktiviteter (f.eks. aktiviteter i forbindelse med fastsættelse af dagsordener) ikke nævnes udtrykkeligt, er det fortsat uklart, om andre aktiviteter såsom anvendt forskning (som understøtter politiske anbefalinger) er omfattet. Den manglende klarhed i definitionerne i hele dokumentet skaber desuden usikkerhed på andre områder, f.eks. aktiviteter i forbindelse med dialoger med civilsamfundet.

3.11. Hvis Kommissionen agter at forsætte med forslaget til direktiv i stedet for at udarbejde et nyt lovgivningsforslag, sådan som EØSU har anbefalet, opfordrer EØSU lovgiverne til at fastsætte en klarere definition af »interessevaretagelsesaktivitet« for at give fysiske personer og mindre juridiske enheder mulighed for at vurdere, om deres aktiviteter er omfattet af lovgivningen eller ej uden at skulle søge omstændelig juridisk rådgivning.

3.12. EØSU ønsker klare kriterier, der gør det muligt for udbydere af interessevaretagelsestjenester og deres underleverandører let at vurdere, om en offentlig eller privat enheds handlinger som omhandlet i artikel 2, stk. 4, litra b), kan tilskrives en enhed som omhandlet i artikel 2, stk. 4, litra a).

3.13. EØSU mener, at det er nødvendigt at præcisere, at både fysiske og juridiske personer er omfattet af lovgivningen.

3.14. EØSU mener, at det skaber et farligt smuthul, at lovgivningen ikke omfatter institutionel støtte og projektfinansiering til organisationer, selv om sådanne midler rent faktisk anvendes til interessevaretagelsesaktiviteter. At lukke smuthullet kræver en løsning, der ikke overbebyrder civilsamfundet med administrative pligter.

3.15. EØSU glæder sig over, at de oplysninger, der skal offentliggøres i registret om de vigtigste leverandører af interessevaretagelsestjenester i forbindelse med indgåelse af kontrakter, indeholder fuldstændige oplysninger om alle underleverandører, der leverer interessevaretagelsestjenester, herunder »en beskrivelse af interessevaretagelsesaktiviteten og dens anslåede varighed«.

3.16. Fristen for at fjerne udbydere af interessevaretagelsestjenester til tredjelande fra registret senest fem arbejdsdage efter meddelelsen om, at de ikke længere betragtes som enheder i henhold til artikel 3, stk. 1, underminerer i alvorlig grad muligheden for efterfølgende offentlig kontrol af interessevaretagelsesaktiviteter. EØSU foreslår derfor, at oplysninger om sådanne enheder gemmes i registret i mindst fire år efter anmodningen med tydelig angivelse af, hvornår den sidste aktivitet under forordningens anvendelsesområde fandt sted.

4. **Bemærkninger til henstillingen om inklusive og modstandsdygtige valgprocesser**

4.1. EØSU kritiserer offentliggørelsen af henstillingen blot seks måneder forud for det næste valg til Europa-Parlamentet. Det er for sent til at give alle modtagerne mulighed for at efterkomme de givne henstillinger.

4.2. EØSU opfordrer derfor de kommende medlemmer af Europa-Parlamentet og Rådet til at iværksætte et mere omfattende initiativ for yderligere at harmonisere procedurerne for valg til Europa-Parlamentet i alle medlemsstater og arbejde videre med initiativet om at forbedre mobile EU-borgeres valgrettigheder i god tid inden valget til Europa-Parlamentet i 2029 under hensyntagen til henstillingen, Kommissionens kommende rapport om valget til Europa-Parlamentet i 2024 og rapporten om unionsborgerskab 2026.

([4]) EUT C, C/2024/886 af 6.2.2024, pkt. 5.2, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/886/oj.

4.3. EØSU beklager, at der siden vedtagelsen af informationsrapporten om *Reel ret for personer med handicap til at stemme ved valg til Europa-Parlamentet* ([5]) i marts 2019 og udtalelsen om *Behovet for at sikre, at personer med handicap reelt har ret til at stemme ved valg til Europa-Parlamentet* ([6]) i december 2020 ikke er sket nogen væsentlig forbedring af handicappedes mulighed for at stemme ved valget. På grund af juridiske eller tekniske hindringer har tusindvis af mennesker på tværs af EU's medlemsstater stadig ingen reel mulighed for at stemme. EØSU gentager sin opfordring til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd og medlemsstaterne om »øjeblikkeligt at ændre valgakten fra 1976 [...]. Dette vil det gøre det muligt at indføre standarder i hele EU, som garanterer, at personer med handicap har en reel ret til at stemme ved valg«.

4.4. EØSU anerkender, at flere medlemsstater har sænket valgretsalderen til 16 år. I den forbindelse opfordrer udvalget alle medlemsstater til at ensrette valgretsalderen ved valg til Europa-Parlamentet for at sikre de unge lige deltagelse på EU-plan.

4.5. EØSU understreger, at det er yderst vigtigt at undervise alle EU-borgere i politik og digitale færdigheder, og gentager sit forslag om et europæisk agentur, der skal styrke EU-borgernes digitale færdigheder gennem uddannelsesprogrammer ([7]).

4.6. Udvalget påpeger, at der ikke længere er garanti for retfærdige valg i alle medlemsstater ([8]), og opfordrer derfor alle nationale regeringer til også at overholde standarderne i henstillingens nr. 11, litra b). EØSU opfordrer endvidere Kommissionen til at vurdere, hvorvidt disse overholdes, i sin kommende rapport om valget til Europa-Parlamentet i 2024.

4.7. EØSU er af den opfattelse, at eftersom de nationale myndigheder er ansvarlige for tilrettelæggelsen af valg til Europa-Parlamentet, bør uddannelse af valgobservatører være en fælles opgave på både nationalt og europæisk plan. Dette sikrer i en højere grad uafhængige observatører og også EU-dækkende standarder for vurderingen.

4.8. EØSU understreger behovet for at beskytte informationsmiljøet omkring valg, men ser en risiko for, at nogle regeringer kan bruge dette som et påskud til at manipulere de offentlige debatter og begrænse fair konkurrence mellem alle demokratiske partier. Udvalget understreger derfor den yderst centrale betydning af mediefrihed, mediernes mangfoldighed og civilsamfundet med hensyn til at kontrollere informationsmiljøet og fair konkurrence om vælgerne og gentager sin opfordring til alle demokratiske aktører om yderligere at forbedre situationen i EU ([9]).

4.9. Udvalget anbefaler, at finansiering, som beskrevet i nr. 28, fra tredjelandsstatsborgere eller juridiske enheder, der ikke er registreret i en medlemsstat, begrænses til et maksimumsbeløb pr. år og med forbehold af fuld gennemsigtighed.

4.10. EØSU og alle medlemmerne har forpligtet sig til at øge bevidstheden om det næste valg til Europa-Parlamentet og øge valgdeltagelsen med særligt fokus på førstegangsvælgere og grupper, der er underrepræsenteret i den politiske deltagelse.

4.11. Udvalget anbefaler, at partiernes logoer på europæisk plan angives på stemmesedlerne, og at de politiske partier opfordres til at vise logoerne på alt reklamemateriale.

4.12. For at styrke den europæiske dimension af valget til Europa-Parlamentet støtter EØSU revisionen af den europæiske valglov som vedtaget af Europa-Parlamentet og opfordrer Rådet og alle medlemsstater til at vedtage ændringerne.

([5]) EØSU's informationsrapport om En reel ret for personer med handicap til at stemme ved valg til Europa-Parlamentet: https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/information-reports/real-right-persons-disabilities-vote-european-parliament-elections-information-report.

([6]) EUT C 56 af 16.2.2021, s. 36.

([7]) Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om sikring af mediefrihed og -pluralisme i Europa (initiativudtalelse) (EUT C 517 af 22.12.2021, s. 9).

([8]) OSCE's Kontor for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder: Hungary. Parliamentary Elections and Referendum, 3. april 2022. ODIHR Election Observation Mission. Final Report, Warszawa, 29. juli 2023.

([9]) Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om sikring af mediefrihed og -pluralisme i Europa (initiativudtalelse) (EUT C 517 af 22.12.2021, s. 9).

5. **Bemærkninger til henstillingen om fremme af inddragelse og effektiv deltagelse af borgere og civilsamfundsorganisationer**

5.1. EØSU glæder sig over bestræbelserne på at forbedre borgernes deltagelse, men gentager, at deres repræsentation gennem civilsamfundsorganisationer er af afgørende betydning for at styrke demokratiet.

5.2. EØSU gentager sit synspunkt om, at »græsrodsbevægelser og personer, der selv har prøvet at leve i fattigdom, skal udgøre kernen i et demokratisk forsvar for menneskerettigheder. Det bedste forsvar for menneskerettighederne, navnlig de sociale rettigheder, er at lade de mennesker, der er hårdest ramt af ulighed, fattigdom og social udstødelse, få ordet i det offentlige rum og i politiske debatter« ([10]).

5.3. Udvalget gentager, at repræsentativt demokrati og valgprocesser fortsat udgør rygraden i EU's demokrati og deltagelsesdemokrati, og at innovative former for aktivt medborgerskab er supplerende midler til at drage folkevalgte repræsentanter til ansvar.

5.4. EØSU glæder sig over henstillingen til medlemsstaterne om at etablere skræddersyede nationale rammer for borgernes og civilsamfundsorganisationernes deltagelse. Sådanne rammer bør omfatte hele den politiske beslutningsproces fra fastlæggelse af dagsordener til evaluering af eksisterende love og politiske initiativer.

5.5. Udvalget beklager, at meddelelsen om handlingsplanen for europæisk demokrati ikke indeholder foranstaltninger til yderligere at udvikle borgernes og civilsamfundets deltagelse på EU-plan i betragtning af resultaterne af de workshopper, der blev afholdt som opfølgning på rapporten fra 2022 om gennemførelsen af chartret om grundlæggende rettigheder, eller til grundigt at vurdere, om de eksisterende mekanismer, herunder det europæiske borgerinitiativ, er hensigtsmæssige.

5.6. Udvalget understreger, at henstillingens modtagere i nogle medlemsstater udgør en alvorlig trussel mod det offentlige civilsamfunds råderum og lige deltagelse i politikudformningen. Visse regeringer har brugt det direkte demokrati til at undergrave det europæiske demokrati. Kommissionen er derfor nødt til at fortsætte sine aktiviteter med at give borgerne direkte indflydelse, navnlig som led i deres kollektive engagement gennem civilsamfundsorganisationer og sociale bevægelser for at forsvare demokratiet og beskytte civilsamfundets råderum.

5.7. Udvalget betragter ikkediskriminerende adgang til deltagelse med særlig vægt på rettigheder for unge borgere, borgere med handicap og mindretal som helt afgørende. For at tilskynde til bred deltagelse skal mulighederne for engagement være så enkle som muligt og må ikke omfatte tærskler, der forhindrer borgerne i at engagere sig.

5.8. Udvalget er enig i bekymringerne om, at nogle organisationer forsøger at undergrave demokratiet og begrænse det offentlige rum, og opfordrer til, at der træffes foranstaltninger inden for de nationale rammer til at udelukke organisationer, der aktivt bekæmper demokrati og europæiske værdier, fra at deltage i politikudformningen.

5.9. Udvalget efterlyser klare definitioner af målene for alle instrumenter under de nationale rammer og de respektive feedbackmekanismer. Disse instrumenters potentielle indvirkning på politikudformningen skal være gennemsigtig, da borgerne ellers vil miste tilliden til demokratiet, hvis de offentlige myndigheders svar på bidragene ikke lever op til borgernes og civilsamfundsorganisationernes forventninger.

5.10. Udvalget opfordrer ydermere Kommissionen og medlemsstaterne til at styrke dialogen med det organiserede civilsamfund og civilsamfundets rolle i EU's politikudformning og skabe debatfora.

5.11. Udvalget glæder sig over Kommissionens mål om at udvikle webstedet *Deltag i debatten* til en kvikskranke for onlineinddragelse af borgerne og opfordrer medlemsstaterne til at oprette tilsvarende platforme inden for deres nationale rammer, der omfatter muligheder for både at deltage online og offline.

([10]) Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »formidling af information om grundlæggende rettigheder og retsstatsprincippet« (initiativudtalelse) (EUT C 100 af 16.3.2023, s. 25).

5.12. EØSU opfordrer Kommissionen til at revidere forordningen om det europæiske borgerinitiativ og sænke minimumsalderen for at underskrive et borgerinitiativ til 16 år i alle medlemsstater samt forlænge perioden for indsamling af underskrifter. I kølvandet på brexit støtter udvalget også en reform af EU-traktaterne for at sænke det nuværende antal påkrævede underskrifter på en million.

5.13. Så længe der ikke er krav om åbenhedsregistre i alle medlemsstater, anbefaler udvalget, at samtlige medlemsstater opretter et åbenhedsregister på frivillig basis for at sikre og fremme gennemsigtig og etisk interesserepræsentation, hvilket er afgørende for civilsamfundsorganisationers og andre interessenters effektive deltagelse.

Bruxelles, den 24. april 2024.

Oliver RÖPKE
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg